

نگاهی تطبیقی به ساختار و چالش‌های پیش روی مدیریت و توسعه شهری در ایران و جهان

کاوه نادری¹، مسلم حدیدی، بهروز بادکو، ایوب ایصافی
کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری و پژوهشگر جهاد
دانشگاهی

معاون پژوهشی جهاد دانشگاهی
رئیس جهاد دانشگاهی کرمانشاه
کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری
Kavehnaderi@iran.ir

چکیده

کنترل، رشد و توسعه شهرها از نظر کالبدی و جمعیتی نیازمند وجود مدیریت سازمان یافته و کارآمد است که بتواند تمامی عناصر و عوامل مؤثر در اداره شهر را به نحو مطلوبی جهت پاسخگویی به نیاز شهروندان سازماندهی نماید. فضای کالبدی شکل گرفته از یک سو با برنامه‌ریزی شهری و طرح‌های توسعه‌ی شهری و از دیگر سو با مدیریت توسعه شهری در ارتباط است. در گسترش کالبدی شهرها، شکل و نوع گسترش و طرح‌های متأثر در روند گسترش و توسعه فضایی-کالبدی شهرها و مدیریت توسعه شهری مدنظر است. اما اداره و مدیریت شهرها تحت تأثیر نیروها و بخش‌های مختلف و دیدگاه‌های آن‌ها از جمله نیروهای بخش دولتی-عمومی، بخش خصوصی و جامعه مدنی صورت می‌گیرد. در نوشتار حاضر، مدیریت و توسعه شهری را با توجه به ساختار و نظام حاکم موجود در ایران و جهان و با نگاهی تطبیقی بر اساس روش توصیفی - تحلیلی بررسی خواهیم کرد. نتایج بررسی نشان می‌دهد که مجموعه‌ای از عوامل درون‌زا و برون‌زا، در کشورهای در حال توسعه بالاخص ایران سبب شده که ساختار اقتصادی- اجتماعی و کالبدی شهرها فراتر از هرگونه برنامه‌ریزی و برنامه‌پذیری صورت پذیرد، در نتیجه توسعه و دگرگونی شتابان شهرنشینی در جهان سوم منجر به پیدایش گونه‌ای بحران اجتماعی شده که موضوع اقتصادی زمین و ساماندهی کالبدی شهرها در مرکز مدیریت شهر و توسعه شهری قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: مدیریت شهری، مدیریت توسعه شهری، فضای کالبدی، ایران و جهان